

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos Seimo
Audito komitetui

Į 2022-10-18

Nr. S-2022-4486

DĖL 2022-10-12 KOMITETO POSĖDŽIO PROTOKOLO IŠRAŠO NR.141-P-23 „DĖL SEIMUI ATSKAITINGŲ INSTITUCIJŲ VIDAUS AUDITO ATLIKIMO“

Įvertinę Seimo Audito komiteto paklausime nurodytus aspektus ir apibendrinę auditų rezultatus bei viešojo sektoriaus rizikų vertinimo duomenis, komiteto prašymu teikiame informaciją, kuri galėtų būti naudinga projektuojant sprendinius dėl Seimui atskaitingų institucijų ar įstaigų funkcijų peržiūros, ar Seimui atskaitingų institucijų vidaus audito atlikimo.

Valstybės kontrolė, kaip aukščiausioji audito institucija, pagal kompetenciją negali pasiūlyti universalių kriterijų, kuriais vadovaudamasis įstatymų leidėjas turėtų spręsti, kurioms iš Seimui atskaitingų institucijų ar įstaigų reikalinga keisti statusą, jų atskaitingumą pavedant Vyriausybei ar atitinkamoms ministerijoms, kurias jų tikslinga sujungti, likviduoti ar pan., nes tai sukurtų ribojimus audituoti viešojo sektoriaus institucinės sąrangos tinkamumą ateityje. Tačiau pastebime, kad vienas pagrindinių, Konstitucijoje įtvirtintų, kriterijų – valdžių atidalijimas ir jų funkcinės bei atsakomybių sąveikos pusiausvyra. 2012 metais atlikę auditą „Seimui atskaitingų institucijų, veikiančių kultūros srityje, veikla“ (2012-05-17 audito ataskaita Nr. VA-P-50-2-6) Seimui pasiūlėme numatyti šių institucijų steigimo kriterijus ir, tobulinant teisės aktus, išgryninti jų funkcijas. 2020 metais atliktoje viešojo sektoriaus institucinės sandaros apžvalgoje konstatavome, kad Seimui atskaitingų institucijų tobulinimo procesas yra užsitęsęs, atliktos tik pavienės funkcijų peržiūros. 2009–2018 m. laikotarpiu sudarytos dvi Seimui atskaitingų institucijų sistemos tobulinimui skirtos darbo grupės, tačiau priimti tik keli sprendimai tobulinant šių institucijų veiklą.

Apibendrinus rizikų vertinimo duomenis ir atliktų auditų rezultatus, peržiūrint įstaigų funkcijas ir nustatant vietą viešojo administravimo sistemoje, manome svarbu:

- atsisakyti nebūdingų, su įstatymų leidžiamosios valdžios sritimi tiesiogiai nesusijusių funkcijų (žr. priedą: 2 p. minėto audito pastebėjimai, 3 p. Konstitucinio teismo jurisprudencija);
- užtikrinti funkcijų nedubliavimą (žr. priedą, 2 p. įvardytų audito pastebėjimų įgyvendinimo tęstinumas);
- užtikrinti gerosios valdysenos principų įgyvendinimą ir atskirti politikos formavimo (krypčių nustatymo), įgyvendinimo ir priežiūros funkcijas (žr. priedą, 1 p.).

Taip pat gali būti naudojami bendrieji principai, apibrėžti teisinėje aplinkoje:

- Vyriausybės 2011-08-17 nutarimas Nr. 968 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingų institucijų funkcijų peržiūros metodikos patvirtinimo“;
- Vyriausybės 2018-05-16 nutarimas Nr. 495 „Dėl Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių ir viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

PRIDEDAMA. 4 lapai.

Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas

Audrius Misevičius